

Handläggare: Ingegerd Delin
och Seth Nilsson
Telefon: 508 12278

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
2010-08-26

Ansökan till Socialstyrelsen om stimulansmedel inom äldreomsorgen för år 2010 och 2011

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner ansökan om stimulansmedel och förvaltningens fördelning för insatser inom vård och omsorg om äldre för år 2010 och 2011
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Jonas Wilhelmsson
T f avdelningschef

Sammanfattning

Medel om sammanlagt 5 047 tkr har genom Socialstyrelsen reserverats för kvalitetshöjande insatser för äldre på Södermalm. Nämnden ska besluta om fördelning av medlen som sedan ansöks. Medel söks inom områdena:

Kost och nutrition	681 tkr
Demens	1 206 tkr
Sociala innehållet	2 030 tkr
Uppsökande verksamhet	730 tkr
Projektsamordning	400 tkr

Medlen fördelas till såväl externa utförare som till verksamheter i egen regi.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg

Bakgrund

Regeringen, genom Socialstyrelsen, har även i år beviljat stimulansmedel för kvalitetshöjande insatser inom vård och omsorg för äldre. I beslutet år 2010 har 5 047 469 kronor reserverats för insatser inom Södermalms stadsdelsområde. Motsvarande belopp år 2009 var 10 461 000 kr. Medlen är avsedda för äldre personer oavsett vem som är utförare av deras eventuella vård- eller omsorgsinsatser. Stadsdelsnämnden beslutar om fördelning av medlen. Medlen ansöks på digitala blanketter till socialstyrelsen via SCB.

Förvaltningen har via e-post i maj och juni månad informerat och inbjudit samtliga utförare om möjligheterna att söka stimulansmedlen och ansökningar om sammanlagt 12,5 mnkr har inkommit, varav 8,3 mnkr från externa/privata utförare.

Socialstyrelsen har i sina anvisningar skärpt kraven på samarbete med landstinget omkring de prioriterade insatserna för äldre. Om stimulansmedel söks inom områdena *rehabilitering* eller *förebyggande arbete*, ska samverkansavtal mellan huvudmännen finnas upprättat eller påbörjat, samt att gemensamma program finns för arbetet. Inom områdena *demensvård* eller *läkemedelsgenomgångar* krävs att gemensamma program med landstinget ska vara påbörjade.

Ansökningar och förslag finns sammanställda i *bilaga*.

Utgångspunkten till förslaget för fördelningen av stimulansmedlen har varit att få fram största möjliga kvalitetshöjning för så många äldre som möjligt inom Södermalms stadsdelsområde.

Flera projekt som finansieras med stimulansmedel, beslutade år 2008 och 2009, pågår och ska slutredovisas till socialstyrelsen år 2011.

Förvaltningens förslag

Stimulansmedel söks inom områdena kost och nutrition, demens, sociala innehållet och uppsökande verksamhet.

Kost och nutrition

Kvalitetshöjande insatser inom kost och nutrition föreslås om sammanlagt 681 469 kr. Medlen får disponeras av stadsdelsnämndens pågående projekt för kontinuerlig utbildning av nyanställda inom vård- och omsorgsboende och hemtjänsten samt vidareutbildning av personal i kostfrågor vid specifika sjukdomar. De kvalitetshöjande åtgärderna innebär också att ta fram nya kostrutiner för kyld mat, kunskapsstöd till personal inom vård- och omsorgsboenden och hemtjänsten, ge nutritions kunskap till sjuksköterskor samt göra nutritionsbedömningar, välja åtgärder och dokumentera. Medlen avser kostnader för lön och omkostnader för en dietist samt informations- och förbrukningsmaterial.

Demens

För olika insatser inom demensvården föreslås att sammanlagt 1 206 000 kr används.

Föreningen Blomsterfonden, som betjänar cirka femtio hemtjänstkunder inom Södermalms stadsdelsområde, har ansökt om 400 000 kr för att utveckla ett program för demensvården och anhörigstödet till demenssjuka äldre som bor på Blomsterfondens olika anläggningar i Stockholm. Föreningen ska etablera samarbetsformer med landstinget för att på bästa sätt tillgodose den äldres behov. Med hänsyn till antalet hemtjänstkunder och att samarbetet med landstinget ännu inte påbörjats, men är under planering, föreslås en tilldelning av 100 000 kr.

ActivSöder AB som driver dagverksamheter vill förutom kompetensutveckling även satsa på stöd och avlastning för anhöriga. Föreslagna medel om 45 000 kr avser föreläsare och föredragshållare för personal och anhörigcirkel samt utbildningstillfällen på kvällstid för övriga anhöriga.

Södermalms hemtjänst, som betjänar cirka 700 hemtjänstkunder, föreslås få 1 061 000 kr för insatser som består av

1. *basutbildning* av medarbetare kring demens- och psykiatrifrågor för att skapa kunskap om och förmåga att kunna observera begynnande demens hos brukarna

2. ett *specialteam* bestående av 12 medarbetare som arbetar hos brukare med utvecklad demens. Specialteamet ska få en utbildning på 20 timmar och kontinuerlig handledning
3. en *projektledare* som förutom ledningsarbetet ska arbeta tillsammans med representanter från de 10 vårdcentralerna med utvecklingen av projektet. För att följa projektet vill Södermalms hemtjänst bilda en referensgrupp bestående av representanter för landstinget, äldreförvaltningen, stadsdelsförvaltningen och stiftelsen Äldrecentrum
4. en *arbetsterapeut* som ska ge stöd och information till brukare och personal och anskaffa nödvändiga hjälpmedel.

Södermalms hemtjänst har påbörjat ett samarbete med vårdcentraler inom området, och dessa kommer också att söka stimulansmedel för sin medverkan via landstinget. Landstingets ansökan kommer att omfatta kostnad för en gruppleddare/utbildare som ska ingå i projektet. Denna kostnad samt kostnad för lokal för ett specialteam ingick till en början i ansökan som löd på 1 791 600 kr. Då landstinget ansöker om kostnad för gruppleddare/utbildare samt att lokalkostnad inte bedöms falla inom ramen för stimulansmedlen, föreslås 1 061 000 kr tillfalla projektet.

Sociala innehållet

Ett flertal insatser för utveckling inom det sociala innehållet föreslås tillsammans disponera 2 030 000 kr.

Stadsdelsnämndens pågående projekt ska, efter utbildningsinsatser och handledning/coachning på vård- och omsorgsboenden, arbeta med att utveckla innehållet i kontaktmännens tid tillsammans med den boende och utveckla samarbetet med frivilligorganisationer. Utbildningen av kontaktmännen på arbetsplatserna ska ske i studiecirkelform och samtidigt ge tillfälle till reflektion i det egna arbetet. Parallellt med utbildningen kommer nya metoder för att utveckla det sociala innehållet att prövas och utvärderas. Det kommer bland annat att vara ett delprojekt med att använda vårdhund på äldreboende och ett annat med psykodrama för äldre på servicehus och ett tredje delprojekt ska utveckla träffpunkter med samtalsgrupper för nydiagnostiserade demenssjuka. Projektet omkring det sociala innehållet har pågått under flera år med olika inriktningar och fördjupningar av insatserna och innan stimulansmedlen kommer att upphöra ska en utvärdering av hela satsningen göras.

ActivSöder AB vill anordna utflyktsresor under sommaren och hösten. Avsikten är att dagverksamheternas gäster och deras anhöriga ska få ett avbrott i vardagen och få en kulturell utvistelse. Kostnader för hyra av buss med chaufför, måltider

och extrapersonal för att upprätthålla säkerheten vid utflykterna ingår i det ansökta beloppet om 45 000 kr.

Temabo AB har ansökt om och föreslås få medel om 15 000 kr för inköp av musikterapiinstrument för att rehabilitera och öka välbefinnandet hos boende med såväl fysisk som psykisk funktionsnedsättning. Diplomerad musikterapeut ska leda insatserna individuellt och i grupp.

Temabo AB har också ansökt om medel för att bygga om innegården på Bergsunds vård- och omsorgsboende till en mötesplats för sinnesstimulering, rehabilitering aktivitet och vila. Man vill skapa en miljö med trädgårdsaktiviteter för boende, närstående och personal. Förvaltningen föreslår att fastighetsägaren bekostar de ombyggnationer som planeras. Stimulansmedel, om sådana kommer att utges av socialstyrelsen fortsättningsvis, skulle däremot kunna bekosta verksamhet eller vissa aktiviteter i den nya trädgården.

Uppsökande verksamhet

Stadsdelsnämndens pågående uppsökande och informerande verksamhet till personer över 75 år behöver fortsätta för att nå samtliga i åldersgruppen. Medel föreslås med 730 000 kr.

Socialdepartementet anger att *”det är viktigt att hembesök genomförs regelbundet och återkommande”* och att *”förutsättningarna för att få del av stimulansbidraget är att kommun gör hembesöken i samverkan med landstinget.*

Ett område där det finns stor potential med förebyggande arbete är att förebygga fallskador. Fallskador kan förebyggas genom systematiskt arbete och genom samverkan mellan olika aktörer.”

Enligt de nya riktlinjerna från socialstyrelsen ska kommun och landsting ha påbörjat arbetet med att utarbeta samverkansavtal. Stadsdelen kommer därför att inleda samarbete med primärvården i området och vid behov även med landstingets specialiserade rehabiliteringsverksamhet.

Övergripande projektsamordning

För att administrera och samordna de kvalitetshöjande insatserna behövs en verksamhetsutvecklare med äldreomsorgskompetens för att samordna och driva projekten i önskad riktning. Anslagna medel måste förvaltas och följas upp på rätt sätt av en styrgrupp och nödvändiga kontakter behöver finnas upparbetade dels med de olika projektledarna och dels med äldreförvaltningen och socialstyrelsen för att korrekta resultat ska uppnås. Målgrupp för insatserna är alltid stadsdelens äldre och en övergripande styr- och kontrollfunktion är nödvändig för att

stadsdelens äldre ska få ut största nytta av stimulansmedlen. För detta ändamål föreslås att 400 000 kr avsätts till övergripande projektsamordning. Vid ansökan och inrapportering till Socialstyrelsen fördelas medlen för projektsamordning proportionellt till de insatsområden som får stimulansmedel i detta ärende.

Bilaga

Bilaga: Redovisning av samtliga ansökningar med beskrivning av problemområde och önskade insatser, begärda och föreslagna belopp samt kommentarer till förslag och avslag.